

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

“РОЛЬ І МІСЦЕ МИСТЕЦЬКОЇ ПЕДАГОГІКИ У ФОРМУВАННІ СУЧАСНОЇ ОСОБИСТОСТІ”

(до 100-річчя від дня народження видатного діяча,
композитора, диригента, педагога Бориса Ліпмана)

4-5 березня 2025 року

ЕЛЕКТРОННЕ ВИДАННЯ

Кам'янець-Подільський
2025

УДК 37:7](063)
ББК 74+85я43
3-34

Рекомендувала вчена рада педагогічного факультету
Кам'янець-Подільського національного університету
імені Івана Огієнка, протокол № 4 від 26 березня 2025 р.

Рецензенти:

Анатолій Мартинюк, доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри музичного мистецтва і методики навчання
Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Світлана Миронова, доктор педагогічних наук, професор,
проректор з наукової роботи університету Кам'янець-Подільського
національного університету імені Івана Огієнка.

Редакційна колегія:

Віктор Лабунець, доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри музичного мистецтва Кам'янець-Подільського
національного університету імені Івана Огієнка;

Альона Боршуляк, кандидат мистецтвознавства, доцент,
завідувач кафедри музичного мистецтва Кам'янець-Подільського
національного університету імені Івана Огієнка;

Тарас Пухальський, кандидат педагогічних наук, старший
викладач кафедри музичного мистецтва Кам'янець-Подільського
національного університету імені Івана Огієнка.

**Збірник матеріалів VII Всеукраїнської науково-
3-34 практичної конференції «Роль і місце мистецької
педагогіки у формуванні сучасної особистості» (до 100-
річчя від дня народження видатного діяча, компози-
тора, диригента, педагога Бориса Ліпмана). 4-5 березня
2025 р. [Електронний ресурс] / [редкол.: В. Лабунець та ін.].
Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національ-
ний університет імені Івана Огієнка, 2025. 134 с.**

Електронна версія збірника доступна за покликанням:

URL: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/9258>

У збірнику матеріалів VII Всеукраїнської науково-практичної конфе-
ренції «Роль і місце мистецької педагогіки у формуванні сучасної особи-
стості» (до 100-річчя від дня народження видатного діяча, композито-
ра, диригента, педагога Бориса Ліпмана) розміщені доповіді учасників
конференції.

Тексти представлено в авторській редакції. Редакційна колегія не
несе відповідальності за зміст та авторський стиль праць, розміщених у
збірнику.

УДК 37:7](063)
ББК 74+85я43

© К-ПНУ імені Івана Огієнка, 2025

Дмитро ЛЄВІТ

*кандидат філософських наук, доцент,
доцент кафедри академічного та естрадного вокалу
Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка*

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШІ У РЕЖИСУРІ МУЗИЧНИХ ЗАХОДІВ: ПРАВОВІ ТА ЕТИЧНІ АСПЕКТИ

Штучний інтелект (ШІ) поступово проникає у всі сфери людської діяльності, і режисура музичних заходів не є винятком. Завдяки можливостям ШІ можна автоматизувати багато процесів, оптимізувати створення світлових і сценічних ефектів, а також спростити розробку творчих концепцій. Однак активне застосування таких технологій викликає низку правових та етичних питань, які потребують глибокого аналізу та відповідного регулювання. Сучасні технологічні рішення дозволяють використовувати штучний інтелект не лише для розробки візуальних ефектів, а й для створення інтерактивних сценографічних постановок, що адаптуються в реальному часі відповідно до реакції глядачів. Водночас такий підхід викликає суперечки щодо авторства та впливу автоматизованих алгоритмів на творчість людини.

Використання ШІ в музичній індустрії та сценічному мистецтві має значний вплив на питання авторського права. Алгоритми генеративного штучного інтелекту можуть створювати музичні композиції, режисерські концепції, навіть сценографічні рішення, що ставить питання про те, хто є автором такого продукту. Чи можна вважати автором алгоритм, чи все ж таки відповідальність залишається за користувачем, який використовує ШІ для створення контенту? Одним із ключових аспектів є те, що більшість алгоритмів навчається на творах, які вже існують, що створює ризик порушення авторських прав. У багатьох країнах тривають дискусії щодо необхідності створення нових юридичних норм, які б регулювали використання штучного інтелекту в мистецькій сфері. Як зазначає Г. Казаков, Україні слід розробити власну законодавчу базу, яка б орієнтувалася на правові норми ЄС у питанні регулювання використання ШІ [3].

Інтеграція ШІ у творчий процес викликає дискусії щодо оригінальності та автентичності створених творів. Деякі дослідники вважають, що використання технологій авто-

матизованої генерації музики та візуального контенту може спричинити зменшення ролі людини у творчому процесі. О. Коваленко та А. Яцишин підкреслюють, що застосування ІІІ в музиці вносить чимало викликів, зокрема зменшення людської креативності під час створення музичного продукту через постійне застосування ІІІ [4]. Інші ж стверджують, що ІІІ є лише інструментом, який допомагає реалізовувати творчі ідеї швидше та ефективніше. Натомість існує загроза, що стандартизовані алгоритми можуть призвести до одноманітності мистецького продукту. Наприклад, у музичній індустрії вже є численні випадки, коли платформи, що використовують ІІІ, продукують схожі мелодії та гармонійні послідовності, які можуть бути занадто передбачуваними. Дослідження показують, що за відсутності людського контролю такі твори можуть утратити свою мистецьку цінність і сприйматися як механічно відтворені форми, позбавлені глибини та новаторства.

Важливим аспектом використання штучного інтелекту в режисурі музичних заходів є прозорість щодо його залучення до творчого процесу. Глядачі та учасники мають розуміти, яким чином ІІІ впливає на кінцевий результат. Якщо режисер чи постановник використовує штучний інтелект для генерації сценографії, світлових ефектів або навіть виступів віртуальних артистів, про це має бути зазначено в супровідних матеріалах заходу. Відкритість та етична відповідальність у використанні ІІІ є важливими факторами, що впливають на громадське сприйняття таких заходів. Крім того, потрібно враховувати культурний контекст використання ІІІ: у деяких країнах технологічний прогрес у галузі мистецтва сприймається позитивно, тоді як в інших викликає занепокоєння через можливу втрату традиційного творчого підходу.

На міжнародному рівні вже розпочато розробку нормативно-правових актів, спрямованих на врегулювання використання ІІІ в культурній сфері. Європейський Союз ухвалив перший нормативно-правовий акт [1], який стосується врегулювання використання ІІІ, що може служити прикладом для інших країн. В Україні також розробляються відповідні механізми, які допоможуть узгодити етичні та правові аспекти застосування штучного інтелекту у творчості. Упровадження стандартів дозволить уникнути багатьох правових

колізій, зокрема щодо комерційного використання ІІІ-генерованого контенту. Наприклад, компанії, що займаються розробкою ІІІ, можуть бути зобов'язані впроваджувати механізми контролю та фільтрації контенту, аби запобігти порушенню авторських прав. Також важливо встановити механізми оцінки відповідальності у випадках, коли результати роботи ІІІ викликають суперечки або юридичні претензії.

Використання ІІІ передбачає обробку великих обсягів даних, що порушує питання конфіденційності та захисту інформації. Оскільки алгоритми працюють із величезними масивами інформації, зокрема особистими даними користувачів та артистів, це може створювати загрози безпеці даних. Необхідно забезпечити, щоб дані, зібрані та використані для навчання ІІІ, були захищені від несанкціонованого доступу та використання. У деяких випадках це також стосується біометричних даних артистів, що можуть використовуватися для створення цифрових аватарів або віртуальних виступів. Дискусія щодо прав власності на такі цифрові копії залишається відкритою, оскільки поки що законодавчі ініціативи у цій сфері не повністю охоплюють нові технологічні виклики. У 2023 році Міністерство цифрової трансформації України представило Дорожню карту з регулювання штучного інтелекту в Україні [2], орієнтовану переважно на бізнес та розробників технологій. Водночас аспекти, пов'язані з авторським правом і можливими обмеженнями застосування ІІІ, поки залишаються поза увагою державної політики. Проте запропоновано використовувати AI Act як основу для майбутніх законодавчих ініціатив у цій сфері.

Інтеграція технологій ІІІ у режисуру музичних заходів має значний потенціал для розвитку галузі. Проте для забезпечення етичності та законності цього процесу необхідно розробити чіткі правові норми та етичні стандарти, які враховуватимуть інтереси всіх учасників творчого процесу та суспільства в цілому. Такий підхід дозволить зберегти баланс між технологічним прогресом та мистецькою інноваційністю, створюючи нові можливості для режисерів, музикантів і глядачів.

Список використаних джерел:

1. EU AI Act: first regulation on artificial intelligence. URL: <https://www.europarl.europa.eu/topics/en/article/20230601ST>

[O93804/eu-ai-act-first-regulation-on-artificial-intelligence](https://is.gd/wJlfN5) (date of access: 25.02.2025).

2. Дорожня карта з регулювання штучного інтелекту в Україні URL: <https://is.gd/wJlfN5> (дата звернення: 25.02.2025).
3. Казаков Г. Державне регулювання використання штучного інтелекту у сфері культури: світовий досвід та перспективи України. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2024. Т. 35 (74). № 4. С. 79-86.
4. Коваленко О., Яцишин А. Музична самоосвіта дорослих із застосуванням штучного інтелекту. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2024. №3 (94). С. 15-23.

Ніна ЛИПЧИНЬСКА

*старший викладач кафедри музикознавства,
інструментальної підготовки
та методики музичної освіти
Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії*

Марина МИХАСЬКОВА

*доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри музикознавства, інструментальної
підготовки та методики музичної освіти
Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії*

ЗАЛУЧЕННЯ РУХОВИХ ЕЛЕМЕНТІВ НА МУЗИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ ТА УРОКАХ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «МИСТЕЦТВО»

Рух в роботі з розвитку музичності дитини є одним із пріоритетних завдань сучасної мистецької освіти. Вона зорієнтована на сенсорну інтеграцію, яка передбачає взаємодію різного роду інформації від рецепторів людини (зору, слуху, нюху, смаку та менш відомих систем). Серед них вестибулярний апарат дитини, який «через систему нервових з'єднаньвпливає на гравітаційну безпеку, напругу м'язів, рівновагу тіла, координацію рухів, візуально-просторову і слухово-мовну обробку, а також на планування руху, емоційну й соціальну безпеку. Вестибулярний апарат розрізняє не тільки прискорення, уповільнення, обертальні рухи, але й повільні, швидкі та ритмічні» [2].

Спів посідає одне з центральних місць серед різних видів музичної діяльності. Формування вокального апарату

ЗМІСТ

АЛІКСІЙЧУК Олена

Диригентська педагогіка Бориса Романовича Ліпмана
у процесі становлення мистецької
індивідуальності здобувачів вищої освіти.....3

БОДНАРУК Ірина

Практичні аспекти підготовки майбутніх
фахівців до роботи в гуртках художньо-
естетичного напрямку позашкільної освіти.....6

БОРИСОВА Тетяна

Реалізація особистісно-орієнтованого підходу
у процесі диригентсько-хорової підготовки
майбутніх учителів музичного мистецтва (на основі
музично-педагогічної спадщини Бориса Ліпмана) 10

БОЙЧУК Ірина, ФЕДОСОВА-САКОВЕЦЬ Олександра

Персональний бренд як складова
професійної ідентичності майбутнього фахівця 13

БОРШУЛЯК Альона

Значення семіотичного підходу в процесі
фахової підготовки майбутнього вчителя
музичного мистецтва 16

ВИШПІНСЬКА Ярина

Мистецька складова у творчості
та фольклористичній діяльності Юрія Федьковича 18

ВОЄВІДКО Людмила

Діяльнісний підхід у методичній
підготовці вчителів музичного мистецтва 24

ГАТРИЧ Іван

Особливості використання
звуковимірювального обладнання
для налаштування акустики вокальної аудиторії 28

ГОРГОЛЬ Віталій

Аксіологічно усвідомлена естетична
діяльність студентів мистецьких спеціальностей
у закладах вищої та фахової передвищої освіти.....32

ГРІНЬОВА Віталіна

Навчання розвагою: заняття в сучасній
музичній школі за методом Edutainment 34

ДАНІЛОВА Богдана

Методи формування національної
свідомості молодших школярів
на основі українських народних традицій 41

ДЕРДА Іван

Формування креативної особистості майбутнього
педагога-музиканта у процесі вокальної підготовки 45

ЗАВЕРУХА Олена

Розвиток виконавської майстерності
у співаків естрадного вокального ансамблю:
теоретико-методичний аспект 49

КОМІСАР Вікторія

Методичні орієнтири розвитку
емоційного інтелекту студентів
на заняттях естрадним вокалом 54

КУЗІВ Марія

Педагогічна і просвітницька діяльність
Бориса Ліпмана в контексті розвитку мистецької
освіти Поділля другої половини ХХ століття 57

ЛАВРЕНТЬЄВА Надія

Мистецтво муралу як художнє явище
у сучасному українському суспільстві..... 60

ЛАНІНА Тетяна, ГМИРІНА Світлана

Дистанційна освіта у галузі
вокального мистецтва: виклики і ризики 64

ЛЕВІТ Дмитро

Використання технологій III у режисурі
музичних заходів: правові та етичні аспекти 67

ЛИПЧИНСЬКА Ніна, МИХАСЬКОВА Марина

Залучення рухових елементів на музичних заняттях
та уроках інтегрованого курсу «мистецтво» 70

ЛІСОВИЙ Вадим

Роль критичного мислення у професійному розвитку
магістрантів мистецьких спеціальностей 75

ЛОСЬ Оксана

Формування концертмейстерських
навичок студентів мистецьких спеціальностей
в процесі інструментальної підготовки 79

МАРТИНЮК Анатолій

Тенденції історичної еволюції диригентсько-хорової
школи в Україні ХХ – першої чверті ХХІ століть 82

МАРТИНЮК Тетяна

Методичні особливості застосування
інтегративних художньо-педагогічних
технологій на уроках мистецтва в ЗЗСО 85

ОЗИМОВСЬКА Ганна

Вплив емоційного інтелекту на виконання музичних
творів студентів мистецьких спеціальностей 88

ПЕЧЕНЮК Майя

Творча спадщина Бориса Ліпмана
у музичну скарбницю Поділля 90

ПОЛЯНКО Микола

Поділля в контексті розвитку музично-
інструментальної освіти західної України
в другій половині ХІХ – першій третині ХХ століття 94

ПОСТЕВКА Георгій

Роль цифрових технологій у розвитку
навичок сучасного естрадного виконавця 98

ПРЯДКО Олена

Вокально-хорова спадщина Бориса Ліпмана 101

ПРОЦИШИНА Ольга

Використання цифрових музичних
платформ у процесі професійної
підготовки майбутніх артистів-вокалістів 103

ПУХАЛЬСЬКИЙ Тарас

Використання технологій штучного
інтелекту у професійній підготовці
майбутніх учителів музичного мистецтва 105

СВІТАЙЛО Світлана

Методичні аспекти роботи з вокальним ансамблем 110

СОВІК Тетяна

Організація музично-виховної роботи
з дітьми з особливими освітніми потребами 114

СТОЛАБА Тетяна

Інноваційні методи роботи на заняттях сольного
співу у фахових коледжах культури і мистецтв..... 115

ФЕДОРЕНКО Ольга

Альтернативи сучасної мистецької
педагогіки на дисципліні «Оперний клас» 118

ЧАБАН-ЧАЙКА Світлана

Формування національно-патріотичної свідомості
здобувачів закладів загальної середньої освіти 121

ЧЕПУРНОВ Родіон

Питання розвитку музичного мислення
майбутніх педагогів-музикантів
у працях українських науковців 123

ЧЕПЕЛА Катерина

Хоровий гурток як засіб поглиблення
предметних компетентностей учнів
закладів загальної середньої освіти 126

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«РОЛЬ І МІСЦЕ МИСТЕЦЬКОЇ
ПЕДАГОГІКИ У ФОРМУВАННІ
СУЧАСНОЇ ОСОБИСТОСТІ»**

4-5 БЕРЕЗНЯ 2025 р.

ЕЛЕКТРОННЕ ВИДАННЯ

Підписано 28.05.2025. Формат 60x84/16. Гарнітура «Книжник».
Об'єм даних 1,53 Мб. Обл.-вид. арк. 6,8. Зам. № 1183.

Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка,
вул. Огієнка, 61, м. Кам'янець-Подільський, 32300.
Свідцтво серії ДК № 3382 від 05.02.2009 р.

Виготовлено в Кам'янець-Подільському національному
університеті імені Івана Огієнка,
вул. Огієнка, 61, м. Кам'янець-Подільський, 32300.